

AKTUELLT FÖR SVINHÅLLARE

I detta brev informeras om aktuella händelser för svinhållningen. Vi bifogar ert händelseutdrag ur svinregistret och era anmälningar om djurantal för tiden 1.1.2021-8.6.2022. Om det finns fel i uppgifterna, kontakta kundservicen om uppgifterna inte kan korrigeras med en internetapp eller om ni inte har möjlighet att använda den. Om ni redan har anmält bristerna eller nya händelser till kundtjänsten, förutsätter detta brev inga åtgärder från er sida. Tidigare publicerade breven hittas här: <https://www.ruokavirasto.fi/sv/odlare/djurhallning/markning-och-registrering-av-djur/svin/svinregistrets-foljebrev/>

Livsmedelsverket informerar:

Den förnyade lagstiftningens och ändringarna för svindjurshållare

EU:s -lagstiftning (djurhälsolagen) gällande djurens identifiering och registrering ändrades 21.4.2021. Nya lagen om identifiering och registrering av djur (1069/2021) trädde i kraft 1.1.2022. och jord- och skogsbruksministeriets förordning om identifiering och registrering av djur (67/2022) trädde i kraft 24.1.2022. Mer information <https://www.ruokavirasto.fi/sv/odlare/djurhallning/markning-och-registrering-av-djur/svin/>

Åldersgräns för märkning av svin

I och med den nya lagstiftningen blev det åldersgränskrav i märkningen av svin. Ett svin ska märkas på sin födelseanläggning med tatuering, konventionellt örnomärke eller med ett elektroniskt örnomärke **senast 9 månader efter födseln**. Till märkning används födelseanläggningens **märkningssignum**. Om ett svin hör till en godkänd produktionskedja, ska det märkas innan det förflyttas till en plats utanför produktionskedjan, dock senast nio månader efter födseln. I dessa fall används anläggningens märkningssignum som svinet är vid förflyttningstillfället. Åldersgränskravet gäller från och med 21.4.2021 födda svin.

Dessutom ska ett svin, alltid innan det överläts till slakttransport märkas genom att avgångsanläggningens märkningskod tatueras på mitten av ryggen eller på bägge sidor, på vardera sidan av mittlinjen (slaktmärkning). Om djuret överläts till slakttransport direkt från födelseanläggningen eller anläggningen i en godkänd produktionskedja inom nio månader från födseln, är det dock tillräckligt att djuret förses enbart med slaktmärkning.

Omärkta svin får inte flyttas från djurhållningsplatsen och en annan aktör (en annan svindjurshållaren, djurförmedlaren, slakteriet eller djurtransportören) får inte ta emot omärkta svin.

Livsmedelsverkets godkända örnomärken och dess tillgänglighet

Ifall det endast används örnomärken till märkning skall de vara godkända av Livsmedelsverket fr.o.m. 21.4.2023. Till dess kan användas samma örnomärken som har använts redan tidigare.

Av Livsmedelsverket godkända örnomärken kan beställas i fortsättningen från Livsmedelsverkets beställningssystem. Livsmedelsverket utreder även möjligheten att beställa godkända örnomärken via slakterierna. I närmaste framtid informeras det mer om örnomärken och öppnandet av örnomärkesbeställningskanaler.

Godkänd produktionskedja för svin

Med produktionskedjan menas integrerad produktionskedja med en gemensam hälsostatus vad gäller förtecknade sjukdomar som består av ett samarbetande nätverk av specialiserade anläggningar som godkännts av den behöriga myndigheten med avseende på tillämpningen och mellan vilka svin flyttas för att slutföra produktionscykeln. Produktionskedjan bör godkännas av Livsmedelsverket.

I praktiken betyder detta att ifall under 9 månader gamla svin flyttas mellan djurhållningsplaster vilka hör till en godkänd produktionskedja behöver dessa svin, inte märkas fast de förflyttas från dess födelse- och djurhållningsplats. Observera ändå att från och med att svinen blir 9 månader gamla så bör de märkas fastän de hålls i en godkänd produktionskedja. Svinen måste dessutom alltid märkas med slaktmärkning innan de skickas till slakt.

Livsmedelsverket informerar om processen gällande godkänd produktionskedja i närmaste framtid.

Bokföringsskyldighet över djuranläggningen

Anläggningarnas aktörer har skyldighet att bokföra till djuranläggningen anlända och från djuranläggningen bortflyttade djur. Kravet på bokföringsskyldighet har som ändamål att säkerställa djurens spårbarhet ifall en djursjukdom bryter ut.

För varje djurhållningsplats ska bokföras djurhållningsplatsens djurarter, djurens antal och djurens identifieringsuppgifter, samt för de djur på vilka man använder en elektronisk identifierare även identifierarens typ och lokalisering. Bokföring hålls också över på djuranläggningen avlidna och födda djur, samt till djuranläggningen anlända och därifrån bortflyttade djur. Av djurens förflyttningsuppgifter ska framgå avgångs- och ankomstanläggningens signum, de flyttade djurens identifieringsuppgifter samt förflyttningens datum. Bokföringsuppgifterna för djuranläggningen bör bokföras tre (3) dagar efter händelsen, bortsett från lamm och killings födsel, som har längre anmälningsfrist.

Du kan föra bok på papper eller i elektroniskt format, huvudsaken är att alla obligatoriska uppgifter finns med. Bokföringen ska förvaras i minst tre års tid och på begäran företes myndigheterna. Om ifrågasättande uppgifter registreras i får- och getregistret inom tidsfristen för anmälan behöver man inte hålla skild bokföring.

Djurhållar- och djurhållningsplatsregistrets e-tjänsttillämpning

I djurhållar- och djurhållningsplatsregistrets e-tjänsttillämpning, kan aktörerna själv lämna anmälningar om djuranläggningar och djurhållning. Det är nödvändigt att uppgifterna om djurhållningsplatserna är uppdaterade för att djurens spårbarhet ska kunna säkerställas till exempel om en eventuell djursjukdom bryter ut. Tillämpningen finner du på adressen <https://epr.ruokavirasto.fi/> och du loggar in i tillämpningen med hjälp av suomi.fi-identifikationen till exempel med bankkoder. Du kan anmäla djurhållning- och djuranläggningsuppgifter med din personbeteckning, din gårds lägenhetsnummer eller ditt företags FO-nummer. Djuranläggningen kan du registrera som din egen eller så kan man hålla djur på en annan aktörs registrerade djuranläggning. Via den elektroniska tjänsten kan du också granska och uppdatera tidigare uppgifter. Livsmedelsverket rekommenderar att aktörerna loggar in i tjänsten och granskar att alla uppgifter är aktuella. I djurhållar- och djurhållningsplatsregistret bör man granska att alla djuranläggningarna är anmälda och att deras lokalisering samt djurhållningen och djurart är korrekta. Dessutom bör man granska att djuranläggningens maximikapacitet är anmäld (anläggningens maximala djurantal). Du kan också lämna in anmälningarna gällande djurhållning och djurhållningsplatser på blanketter till den kommunala landsbygdsnäringsmyndigheten.

Förvara läkemedlen på rätt sätt

Läkemedel ska alltid förvaras åtskilda från andra produkter och hjälpmedel och utom räckhåll för barn. Det rekommenderas att det finns ett eget skåp för läkemedel och hjälpmedel som används vid behandling med läkemedel. Läkemedel som ska förvaras svalt ska förvaras i kylskåp åtskilda från livsmedel och det ska regelbundet mätas att temperaturen i kylskåpet är tillräcklig.

Läkemedlens förvaringsanvisningar finner du på förpackningen och bipacksedeln. Rätt förvaring säkerställer att läkemedlet behåller sin effekt ända fram till sista användningstidpunkten. Hållbarhetstiden för en öppnad förpackning kan vara kort. Märk alltid ut öppningsdatumet på läkemedelsflaskorna. Lämna aldrig kvar nålen på en öppnad flaska.

Kontrollera regelbundet ditt läkemedelsskåp

Håll läkemedelsskåpet snyggt och i god ordning. Förvara endast rena nålar och sprutor i läkemedelsskåpet utöver läkemedlen. Använda nålar ska samlas upp i ett eget tåligt och förslutbart kärl eller i en flaska. Glöm inte att också rengöra automatsprutor efter användningen.

Kontrollera regelbundet ditt läkemedelsskåp och ta bort föråldrade läkemedel så att de inte av misstag ges till djuren. Föråldrade läkemedel är farligt avfall. Mer information om hur läkemedel bortskaffas ger veterinären på din egen ort, apoteket eller myndigheten som svarar för avfallshanteringen i kommunen.

Mera information Liisa Kaartinen, e-post: liisa.kaartinen@ruokavirasto.fi

Afrikansk svinpest är ett hot även 2022

Afrikansk svinpest (ASF) sprider sig i Europa hela tiden. I Tyskland har sjukdomen spridit sig västerut från landets östgräns och i norra Italien konstaterades afrikansk svinpest hos vildsvin i januari 2022. Sjukdomen sprider sig kontinuerligt också i Polen. I Europa inom EU förekommer afrikansk svinpest förutom de ovan nämnda länderna även i Estland, Lettland, Litauen, Ungern, Slovakien, Rumänien, och Bulgarien samt utanför EU i Ryssland, Ukraina, Vitryssland, Serbien, Moldavien och Norra Makedonien. Finland bekämpar afrikansk svinpest genom bland annat tillsyn över import av djur, foder och livsmedel, uppmuntran till jakt på vildsvin och information om risker, men det är ytterst viktigt att varje svingård har tillräckligt skydd mot sjukdomen.

- Kontrollera biosäkerheten och sjukdomsriskerna på din svingård till exempel med hjälp av en Biocheck®-bedömning.
- Försäkra dig om att alla som besöker svingården följer anvisningarna om biosäkerhet.
- Undvik import av foder och torrströ från länder eller områden där afrikansk svinpest förekommer.
- Om du besöker gårdar eller jagar utomlands på ASF-smittoområden ska du noggrant tvätta och rena kläderna och utrustningen innan du använder dem i Finland.
- Kom ihåg att man inte ska införa livsmedel som innehåller svin-/vildsvinskött från ASF-smittoområden och att de inte får hamna inom räckhåll för svin eller vildsvin.

Mer information och anvisningar: <https://www.ruokavirasto.fi/sv/odlare/djurhallning/djurhalsa-och-sjukdomar/djursjukdomar/svin/afrikansk-svinpest/esta-taudin-paasy-sikalaan/Ruokavirasto.fi/sv/asf> -> Skydda djurhållningsplatsen från ASF

I och med ändringen i lagstiftningen ska staten delta i kostnaderna förknippade med att utrota salmonella på svingårdar

I och med förordningsändringen som trädde i kraft i februari kan en ägare hos Livsmedelsverket söka beslut om avlivning av svin och ersättning enligt lagen om djursjukdomar (76/2021) för de avlivade svinen (högst 75 % av svinens värde) när en salmonellaepidemi har konstaterats på svingården. Jord- och skogsbruksministeriets förordning (316/2021) som föreskriver om myndighetsåtgärder vid bekämpande av salmonella ändrades temporärt, och den ändrade förordningen gäller fram till slutet av 2023. Under förordningsändringens giltighetstid får Livsmedelsverket på ansökan av djurägaren efter prövning besluta att svin ska avlivas på grund av en salmonellasmitta.

Beslut om avlivning får fattas endast när avlivning av svin är nödvändig för att utrota salmonellasmittan i anläggningen, och när ett förvaltningsbeslut har fattats för att förhindra spridningen av salmonellasmittan och beslutet i betydande grad försvårar svinhållningen av ekonomiska orsaker eller orsaker som hänför sig till svinens välfärd.

Ägaren ska ansöka om avlivning av svinen skriftligt hos Livsmedelsverket. En förutsättning för Livsmedelsverkets beslut om avlivning är att aktören förbinder sig till att vidta nödvändiga rengörings- och desinfektionsåtgärder på djurhållningsplatsen för att utrota salmonellasmittan.

Eftersom det är fråga om besättningsavlivning av djur med stöd av en myndighets beslut upprättar regionförvaltningsverket en skriftlig åtgärdsplan för avlivning av djuren enligt avlivningsförordningen (EG 1099/2009). Djurägaren kan lägga fram ett preliminärt förslag om det praktiska genomförandet av avlivningen av djuren till regionförvaltningsverket. Ägaren svarar för verkställigheten av beslutet om avlivning, det vill säga för avlivning av djuren i praktiken samt för kostnaderna i anslutning till avlivningen.

Ägaren har med stöd av lagen om djursjukdomar rätt att få ersättning för de svin som genom Livsmedelsverkets beslut avlivats för att utrota salmonellasmittan. Ersättningens belopp är högst tre fjärdedelar (3/4) av svinens marknadsvärde. För att få ersättningar ska djurägaren lämna en ersättningsansökan till Livsmedelsverket i efterskott.

Mer information och de nödvändiga blanketterna finns på Livsmedelsverkets webbplats (kommer snart också på svenska):

<https://www.ruokavirasto.fi/viljelijat/elaintenpito/elainten-terveys-ja-elaintaudit/elaintaudit/usealle-elainlajille-yhteiset-taudit/salmonellatartunnat/sikojen-lopetukset-salmonellatartunnassa/>

Ruokavirasto.fi/sv -> Odlare -> Djurhållning -> Djurhälsa och sjukdomar -> Djursjukdomar -> Gemensamma sjukdomar för flera arter -> Salmonella -> Avlivning av svin vid salmonellainfektion

I brukstagandet av det nya kundregistret

Får-, get och svinregistret tog i december 2021 i användning det nya klientuppgiftsprogrammet som är jord- och livsmedelsbranschens gemensamma klientuppgiftsprogram med vilken man administrerar uppgifter angående företagare med personbeteckning, företagare med FO-nummer samt registrerade föreningar. Därifrån är förbindelse både till Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (MDB) och Företags- och organisationsdatasystemet (YTJ) varifrån person- och företagsuppgifter söks automatiskt dagligen.

Definition av olika register

Inom djurhållning används det många olika datasystem. De vanligaste som används är Livsmedelsverkets djurhållar- och djurhållningsplatsregister, djurregisterprogrammet som innehåller får-get- och svinregistret, samt ProAgrias kommersiella Nettikatras-program.

Med hjälp av Djurhållar- och djurhållningsplatsregistret administreras anmälningar som hänför sig till djurhållning och djurhållningsplatser. I systemet ingår också ett register över kadaverplatser, med vilket kadaverplatserna för vilda djur administreras. I djurhållar- och djurhållningsplatsregistret anmäls inte enskilda uppgifter om djuren, utan endast information om djurarter och djuranläggningar.

Livsmedelsverket öppnade Djurhållar- och djurhållningsplatsregistrets e-tjänstillämpning för djurhållare i augusti 2021. Tillämpningen finner du på adressen <https://epr.ruokavirasto.fi/>.

I djurhållar- och djurhållningsplatsregistrets e-tjänstillämpning kan aktörerna själv lämna anmälningar om djurhållplatser och kadaverplatser samt kontrollera tidigare lämnade anmälningar och göra ändringar i dem. Du loggar in i tjänsten med Suomi.fi-identifikation.

Till djurregisterprogrammet hör får-, get- och svinregistret. I får- och getregistret kan djurhållare, förmedlare, slakterier och destruktionsanläggningar göra anmälningar om får och getters födslar, utmönstringar, förflyttningar, slakt och destruktion. Anmälningar till registret kan göras via e-tjänstillämpningen, till kundservicen per telefon eller med blankett.

Får-, get- och svinregistrets användarrättigheter administreras av kommunens landsbygdsnäringsmyndighet. Djurregisterprogrammet är en myndighetstillämpning.

Honkajoki Oy / Kadaveruppsamling informerar

Vi rekommenderar våra kunder att använda kadavercontainer i svin uppsamling. På så sätt kan vi erhålla större kvantiteter kostnadseffektivt i ett enda besök och håller god kvalitet.

Om det inte finns kylförvaringsutrymme ska uppsamlingsorder läggas så snart djuren dör. Om kadaver väntar för länge för uppsamling och börjar förstöras tolkas de som ogiltiga. I så fall måste vi ta ut tre gånger priset.

Vi tar emot beställningar via telefon och i Raatonetti nätverkstjänsten.

En bekväm Helos IVR-prenumerationstjänst är också tillgänglig. Med ett omregistrerat nummer kan en kadaverorder endast göras genom att ringa till IVR-numret och ange antal kilo. Vårt beställningscenter ger gärna mer information om våra tjänster.

Ändringar i lagstiftningen

Länk till webbplatsen: <https://www.ruokavirasto.fi/sv/odlare/djurhallning/markning-och-registrering-av-djur/svin/>

Serviceavbrott i svinregistret år 2022

Svinregistret kan inte användas:

7.–19.6.2022, från 17.6. klo 16.15

2.–4.9.2022, från 2.9. klo 16.15

18.–20.11.2022, från 18.11. klo 16.15

Svinregistrets kundtjänst har öppet vardagar kl. 8.15–16.00.

Tfn: 0295 205 303,

E-post: sikarekisteri@ruokavirasto.fi

Postadress: Sikarekisteri, Ruokavirasto, Mustialankatu 3, 00790 HELSINKI